

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A levegő meghódítása.

Átröpülték a La Manch-csatornát.

Olvasva az alább következő táviratokat, amelyek több-kevesebb részletességgel elmondják, hogy Bleriot francia aviatikus tegnap reggel aeroplanjával huszonhárom perc alatt átrepült a La Manche-csatorna fölött Calais-ból Dover-ba, önkénytelenül hajlandók vagyunk az 1909 július 25-iki dátumot egy egészen új kor kezdetének elfogadni. Mert a levegő-égért folytatott nagy küzdelemben, amelynek már annyi áldozata volt, Bleriotnak ezt a sikerét lehet az első tulajdonképpeni eredménynek tekinteni.

A Zeppelin-féle kísérletezések eredménytelenségéről már meggyőződött a világ, amikor kiderült, hogy a kormányozható léghajó problémáját csakis léggömb nélkül lehet megoldani, mert a léggömb óriási felülete a levegő minden áramlására annyira reagál, hogy ennek az erőnek legyőzésére olyan hatalmas motort kellene vinnie, amelyet viszont a legnagyobb léggömb sem bírna el. Ennek az elméletnek már előbb is voltak hívei és a repülőgép keresői, mind a madár repülését véve példa gyanánt, a problémát úgy igyekeztek megoldani, hogy a lég-

gömböt teljesen elhagyva kizárólag motorikus erővel kísérelték meg a fölemelkedést. Zeppelin balsikereivel egyidőben egymásután merültek föl hírek, amelyek a repülőgéppel folytatott kísérletek mind jobban tökéletesedő eredményéről számoltak be.

A Wright-testvérek, Fahrman, Latham és mások fáradhatlanul dolgozva mind közelebb jutottak ahhoz, hogy győztesek legyenek a levegőért folytatott nagy küzdelemben. Kísérleteiket azonban egyelőre még csak gyakorló tereiken folytatták s a levegőben manővrozva nagyobb utakat nem tettek.

A „Daily Mail“ éppen ezért huszonötezer frankos díjat is tűzött ki a La Manche-csatorna átrepülésének jutalmazására, hogy ezzel is buzdítsa az aviatikusokat.

Latham a múlt héten már megpróbálkozott ezzel a feladattal, de kudarcot vallott próbálkozásával. A repülőgép problémáját azonban ez a kudarc nem érintette. Alig egy héttel utóbb Bleriot szintén fölvetette a küzdelmet a huszonötezer frankos díjért. Tegnap reggel kelt szárnyra a francia parton, hogy alig egy félóra múlva, harmadrész annyi idő alatt, mint a leggyorsabb gőzhajó, az angol parton ereszkedjék le. Az egész világ örömujjongásának volt

kifejezése az az ováció, amellyel Dower népe fogadta a dicsőséges légutazót. Egy új korszak nyílik meg. Az aeroplan győzelme átalakítja az emberiség életmódját és Bleiot páratlan sikere azt mutatja, hogy ez az idő már nincsen megszűnt. Az 1909. évi július 25-ike ezért korszakos fordulópont. Az első igazán nagy sikere a repülőgépeknek.

A világraszóló eseményről a következő táviratokat kaptuk:

Calais, július 25.

Bleriot reggel 4 óra 35 perckor felszállt aeroplanjával, hogy a La Manch csatornán átkeljen.

London, július 25.

A lapok doveri jelentése szerint Bleriotnak sikerült aeroplanjával a csatornán átkelni.

Dover, július 26.

Bleriot, aki 4 óra 30 perckor szállt fel Calais mellett, 4 óra 53 perckor Dover Casle közelében egy réten leszállt. Légi útja tehát mindössze 23 percig tartott. A leszállás alkalmával Bleriot lábán megsebesült. E sebet bekötötték, állapota azonban sükségessé tette, hogy egy közeli szállodába vigyék. — Bleriot neje, aki az Escopette nevű francia torpedózúzó követte férjét, 6 óra 50 perckor érkezett Doverbe.

Dover, július 26.

Bleiot leszállása után egy hirlapíró előtt a következőket jelentette

Debrecen régibb színészetéről.

(Amikor még Széchenyi István gróf is „zártszék-bérlő“ volt.)

A dr. Pap Zoltán országgyűlési képviselő, író, Petőfi-társasági tag kiváló főszereplése mellett megjelenő régi, érdemes függetlenségi ujságban, az „Egyetértés“ fővárosi politikai napilapban, a tárcarovatnak egyik legkiválóbb dolgozója, dr. Várady Antal, az országos nevű író! aki tárcacikk sorozataiban a régi magyar színészvilágnak ki nem aknázott kincsesbányáit, hétről-hétre korfestő történeteket, pompás jellemzéseket hoz a nyilvánosságra az ő mesteri tollával. Az „Egyetértés“ egyik közelebbi, a pénteki számában érdekesítően írja le Várady, hogy Szerdahelyiből miként lett színész? Mivel ez a magyar szintörténelmi esemény Debrecen színészetének bölesőkorával függ össze, a debrecenieket legközelebről érdeklő részletét — a szerzőnek, az „Egyetértés“ szerkesztőségének utólagos helybenhagyásával — itt közöljük a becses tárcáirásból.

Nem Szerdahelyi Kálmánról van szó, hanem az öreg Szerdahelyiről, Józsefről, a

Kálmán apjáról. József Hódmezővásárhelyen született 1804-ben, március 9-én. Tizenhét esztendő volt, amikor ez a kis történet megessett vele, amelyet Udvarhelyi Miklós naplója őrzött meg számunkra.

Alighogy a debrecen-nagyváradai színház társulat a negyedéves vásárok egyikére átrándult Váradról, a Sándorffy rendeletére, Udvarhelyi Miklós, akire Sándorffy Vándza Mihály után a direktiót bizta volt, éppen azon gondolkodott, hogy miképpen lehetne tisztességes operát csinálni Debrecenben, mert arra mindig van nagy közönség. Az alapkövét le is tette a dalművész-társaságnak már Nagyváradon, mikor énekes darabok előadásának lehetővé tette végett szerződött egy elesapott katonakapellmajsztért, Ruzitska Ignácot — akit Udvarhelyi a naplójában következetesen „József“-nek nevez. Lehet, hogy maga Ruzitska is jobb szerette a József nevet — s ez a Ruzitska, aki minden néven nevezendő hangszereken tudott játszani s aki később az első magyar operát komponálta, azzal volt megbízva, hogy dilettánsokból zenekart állítson össze. Ahol katonazenekar volt, teszem föl azt Váradon, ott a várból minden este lerukkolt a katonabanda s a karmester utasi-

tása nyomán eljátszotta szükségeseket. Ezt is csak olyan helyen lehetett csinálni, ahol az uri rend nagyon jó viszonyban volt a katonasággal, mint éppen Váradon. Ott aztán az ezredes szívesen megengedte az efféle. Még ma is sok városban segíti ki a katonazenekar a zavarban levő igazgatót.

Zenészekről azonban Debrecenben gondoskodni kellett, mert városi zenekar nem volt, a cigányt rendszeres színházi működésbe szorítani lehetetlen, — tehát műkedvelőket kellett összeszedni.

Sok esetben, írja Udvarhelyi, a színészekből telt ki a felvonásközi muzsika. Akkor tudniük nem alant, az orkesztrumban zenéltek, hanem az előfüggöny mögött. Azért mertek afféle dolgokat csinálni, hogy egyik színész, Diószegi, szintén ezermester a hangszeres világában, a szükség törvényt ront, elvénél fogva magát Udvarhelyit is befogta muzsikára. Fogalma sem volt ugyan a szegény Miklósnak semmiféle instrumentum kezeléséről, de hát Diószegi megfogta az ujját és oda rakogatta, ahol épen nyomni kellett a kisbőgő hurját. Mikor aztán más hangnembe ment át, azt megint megmutogatta neki s így, empirice, beugratta szegényt s Udvar-

Tavaszi öltönyt, felöltőt, színes mellényt legszebben tisztít

HRABÉCZY.

Gyár és főüzlet: Széchenyi-utca 24. sz.
Fióközlet: Csapó-utca 28-ik sz. a.

ki: A heves szél dacára az időjárás kedvezőnek látszott a felszállásra. Amikor a kísérőhajók már elindultak, én is felszálltam. Óránként 40 mérföldnyi sebességgel haladtam az angol part felé. Tíz pernyi utazás után a francia part eltűnt szemem elől és perceikig sem az angol, sem a francia partot nem láttam, mindazonáltal könnyen megtaláltam a helyes irányt Dover felé, különösen amidőn a kastélyt és a doveri kikötőt észrevettem. Bleriot a dél-nyugati széllel elröpült a Dover előtt horgonyozó hadihajók fölé, — majd keleti irányban átröpült a kastély fölé, ezután két kört irt le és a réten leszállott. A leszálláskor az aeroplán nagy erővel ütközött a földre. Bleriot a leszállás után a szállodába ment. Holnap Londonba akar utazni.

Páris, július 26.

A lapok nagy lelkesedéssel ünneplik Bleriot felszállását, amelyet a legbátrabb és legfényesebb sikerű légi utazásnak mondanak. A Temps azt írja: Az a nap, amelyen léghajós első ízben kelt át a csatornán, történelmi nevezetességgel bír, amely kitörhetetlen betűkkel lesz feljegyezve a tudomány és civilizáció évkönyveiben Bleriot egy újságíró előtt kijelentette, hogy azonnal az elindulás után 50 méter magasságba emelkedett. Aeroplánjának stabilitása kifogástalan volt. A mérhetetlen tetsző tenger színe fölött az volt az érzése, hogy repülőgépe nem mozdul helyéről.

Páris, július 26.

Bleriot elhatározta, hogy a london-manchesteri légi utra kiírt 25 ezer frankos díjért pályázik. Az angol aeroklub elhatározta, hogy azon a helyen, amelyen Bleriot leszállott, emlékoszlopot állít.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Elhalasztott sorshuzás. A pénzügyminiszter folyó hó 25-éről a szatmári református egyházmegye tárgysorsjátékának huzását folyó évi október hó 25-ére halasztotta el.

helyi csakugyan nyuzta a kisbögöt, persze, csak a leeresztett függöny mögött. Nem lehetett valami égi harmónia.

Nagyon meg kellett tehát becsülni azt a színészt vagy jelentkezőt, aki értett egyik másik hangszerhez. A régi színész többnyire ilyen univerzális mester. Enekelnek, táncolnak, hegedülnek, brácsáznak, amint éppen szükség van rá.

Udvarhelyi öröme tehát meg volt, mikor egy szép reggelen bekopogtat hozzá egy fiatal ember, jóképű, ügyes mozgású, csengő hangú s ami a fő: muzsikus. Udvarhelyi így adja elő a dolgot:

— A Rusziska szerződés után Debrecenben lévén, jön egyszer hozzám Szerdahelyi József, akit már azelőtt megismertem Nagyváradon, mint konviktusbéli tanulót, ki még ekkor csak fuvolázni tudott, hegedülni keveset. Szerdahelyi, mint sokszor beszélte, Megyeritől tanult fuvolázni s később mennyire felülmulta mesterét!

Szerdahelyi, mondom, kezembe adja Sándoriflynak egy levelét, melyben ezt írja hogy használjam az ifjút a zenekarban. Én már ösmervén szép tehetségét, mondám Szerdahelyinek:

— Deiszen, ösém, nemcsak a zenekarban használlak én téged, hanem ha kedved van, lesz rá gondom, hogy a színészetben is előhaladást tethess!

Ez lévén neki főcélja, először is apró szerepeket gyakoroltam be vele a szállásomon. Később kompozitor vált belőle s jó színész. Első szerepei, melyeket a Miklós bácsi

Gulyás József Szatmáron. Gulyás József tanárjelöltet, a debreceni főiskola egykori, poétalelkű növendékét a szatmári ref. főgimnázium fenttartó testülete a dr. Mészáros Ferenc tanár egy évi szabadságolása idejére helyettes tanárnak meghívta.

Presbyteri ülés. A debreceni ref. egyház presbyteriuma szerdán délután 3 órákor ülést tartott. Az ülés tárgysorozatának 40 tárgya van. Ezek közül fontosabb a parochiális körök szervezésére vonatkozó javaslat és a bérház építése ügyében beadott felebezés tárgyalása. Szerepelnek ezenkívül a napirenden iskolaügyi jelentések s más folyó ügyek.

Torontálvásárhelyi alapítvány. Torontálvásárhelyi község képviselőtestülete annak emlékére, hogy a református egyházak és községek Erőss Lajos püspök és gróf Degenfeld József főgondnok ez év tavaszán meglátogatták, elhatározta, hogy a debreceni református közép és felsőbb iskolák valamelyikébe tanuló torontálvásárhelyi illetőségű ifjú tanítás költségeire évente 100—100 korona segélyt ad.

B. Nagy János temetése

Debrecen, július 27.

Vasárnap adták vissza a jeles debreceni polgárnak, *B. Nagy János*-nak hült tetemeit az anyaföldnek. A temetésen megnyilvánuló általános nagy részvét mutatta azt, hogy *B. Nagy János* egyénisége közéleti tevékenysége, egyszerű puritán élete dacára erősen bevésődött e város társadalmi életébe. És a polgárság igazán csak most, mikor *B. Nagy János* koporsójára már ráhulltak a göröngyök, — tudja, érzi, hogy mit vesztett benne.

*

A ravatalnál.

Midőn a függetlenségi körbe eljutott azon mélyen lesújtó hír, hogy *B. Nagy János*, a kör elnökét a halál kiragadta az élők sorából, azonnal összegyűltek a kör helyiségébe az ő tisztelői és *Otrokocsi Végh János* alelnök vezetése mellett a szűkebbkörű bizottság elhatározta, hogy a kör nevében szeretett elnöke ravatalára a temetés napján

délelőtt 11 órákor egy nemzetiszínű szalaggal ellátott, tölgyfaleveleket ábrázoló koszorút helyez el.

A körben a temetés napján 11 órákor számosan megjelentek a kör tagjai és az elnök vezetése mellett a menet megindult a gyászházhoz, hova megérkezve, számos gyászoló közönség jelenlétében dr. Kocsár Gábor a kör tiszteletbeli titkára a következő szavak kísérete mellett a függetlenségi kör eserkoszoruját a megboldogult elnök ravatalára letette.

Kedves elnök ur!

A te fiad nevében a debreceni függetlenségi kör képviselőtestületében jelentünk meg ravatalodnál, hogy gyermeked, kinek életet adtál, lerövíja irányodban táplált hálás kötelességét, — az ő nevében tehát ide rakjuk le a te lábaidhoz hálájának hervadhatatlan koszoruját. — 33 éven át, míg a kör ügyeit vezettél, sok, de igen sok jeles nagyjainkra vonatkozólag, — midőn böles vezetésed alatt a választmány ülésezett, — te mondtak ki a határozatot, hogy a megboldogult érdemeinek elismerése és kegyelete jeléül a függetlenségi kör koszorút helyez a ravatalra, most azonban — mert a végzet így parancsolja, — a te fiad maga rendelkezett és határozott: a te hálás fiad nevében helyezem tehát lábaidhoz a kör koszoruját azon utolsó szavával, hogy kedves apám, Isten veled, könnyű legyen nyugvóhelyed.

Ezután a függetlenségi párt koszoruja helyeztetett a megboldogult ravatalára. *Otrokocsi Végh János*, mint a pártnak kiváló tagja, rövid szavakban méltatta a megboldogultnak politikai téren aratott érdemeit és mint elnöktársa, véle együtt a multban végzett küzdelmes életet.

Az „Isten veled!“ elhangzása után könnyes szemekkel hagyták el a megjelentek a boldogult gyászházát, hogy délután egy-negyed három órákor összegyülekezhesse a kör helyiségében, honnan aztán háromnegyed három órákor a fekete gyászfátyollal bevont kör lobogója alatt indulhassanak a megboldogult elnöknek utolsó útjára.

A temetés.

Beláthatatlan sokaság lepte el már két óra után a Baross-utca 16. szám alatt lévő gyászház udvarát és környékét. A város polgári társadalmának színe-java jelent meg a végtisztességtételen. Egyenesen a temetésre jött le Budapestről dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő. A függetlenségi polgárok élén ott láttuk dr. Kovács József polgármestert, Somogyi Pál egyházi főjegyzőt és a füg-

szállásán kellett begyakorolnia, a Dugonics két darabjában apró segédszerepek voltak. Az Arany Perecekben s a Maeszkásy Juliánában a Bálint szerepét tanulta be először s ebben lépett föl Debrecenben 1821-ben. Ez a Szerdahelyi apó színész-pályájának a kezdete.

Udvarhelyinek arra is gondja volt, hogy a színészek déli magyar táncot lejtessenek. — Igaz, hogy akkor minden színésznek vérében volt a lassu magyar meg a friss, de a palotás is, meg a verbunkos, mintha az izmaikban lett volna születésük órájától kezdve, csak elő kellett azt hívni holmi tündérmuzsikával, amiben Debrecennek volt része.

Hiszen Boka Sámuel itt született 1808-ban s Lavotta, a magyar Orfeusz is Debrecenben volt karmester. 1796—1816-ig tartó vándorlásnak ez volt a végpontja és legkedvesebb pihenője. Itt zengette a maga csodahangú stradiváriusát s itt rejtegette a szálgaléru köpenyegé alatt a „szervusz humillimus“-t, ahogy a boros kulacsot nevezte, ez aztán megingatta egyenes tartását, lehajította sujjával a büszke fejét s remegővé tette biztos karját és acél ujjait. Nemsokára csak romja lett önönmagának.

De a két művész mintha ott lebegett volna Debrecenben. Sohasem volt igazabb hazája a magyar zenének, mint ott, a két-tornyú nagytemplom árnyékában. Szerdahelyi is ott költötte első zeneműveit.

Fényes közönség járt a színi előadásokra. A nézők soraiban ott ült gróf Széchenyi István, aki mint Hessen-Homburg huszárok kapitánya

ott feküdt ezredével Debrecenben, minden uvezetes előadásán jelen volt. Sőt, Udvarhelyi fölemlíti, hogy a jutalomjátékok alkalmával milyen splendidus módon viselkedett. „Terhes elfoglatásaim dacára — (direktor volt, művezető, rendező, minden) — nem voltam képes husz forint havi fizetésemből kiemelkedni. Csupán a jutalomjátékok segítettek ki a bajból. Mert akkor az egész jövedelem a jutalmazotté volt. — Ilyenkor a zártszékeket kétszeresen, sőt többszörösen is fizették. Emlékezem rá, hogy gróf Széchenyi István, aki mint Hessenhamburg (igy!) huszárcapitány ugyanekkor Debrecenben tartózkodott, — mindig öt forinttal fizette a maga zártszékét. — Bárá Simonyi ezredes is járt a eszmadiaszínben lévő színházba.

Ime, egyik adat arra, hogy már katona korában mennyire pártolta a legnagyobb magyar a nemzeti nyelv művelését, istápolását célzó színészetet. Nem lehet tehát mondani, hogy Földváry alispánnak a megyei színház építésére irányuló terveit kicsinyes féltékenységből nem pártolta. Szemmel látható s felgondolható, hogy csak a leendő fővároshoz méltó, nagy szabású színházat akart s hogy ez nem sikerült, nem az ő hibája, hanem a mindig hitegető s szavukat soha meg nem tartó kormányköröké.

Ime, debreceni huszárcapitány korában öt forinttal segíti a szegény vidéki színészt, amely összeg egy kis kapitális akkor, mikor a direktor, rendező és legfő minden egyéb, havi husz forinttal kénytelen nyomorogni.

getlenségi pártélet számos vezéralakját. A függetlenségi körnek csaknem valamennyi tagja: eljött a temetésre a körnek fekete fátyollal behuzott lobogója alatt.

A gyászháznál az éneklő diákok adtak elő gyászéneket. Aztán megindult a gyászmenet a Kossuth-utcai templom elé, melynek előcsarnokában helyezték el a koporsót.

A templomban a Kossuth dalkör adott elő gyönyörű gyászéneket. A gyászbeszédet és innát K. Tóth Kálmán lelkész mondta. Magas szárnyalású, költői lendületekben gazdag megható gyászbeszédében méltatta azokat az érdemeket, melyek B. Nagy János életéhez fűződnek. Különösen szép részlete volt a gyászbeszédnek az, mikor elmondta a szónok, hogy B. Nagy János hitestársa, édes felesége ezelőtt négy évvel hunyt el. Ez vonta az első sötét felhőt Nagy János életére. Ettől kezdve hanyatlott ereje, míg végre megtört oda, ahol hűséges élettársa várja őt. K. Tóth Kálmán aztán elmondta az elhunyt élettrajzi adatait és ennek kapcsán szép szavakban ecsetelte B. Nagy János elhűségét, jellemének erősségét és tisztaságát és mindazokat a tulajdonságokat, melyek közbecsültté és köztiszteltté tették ezt a nemes lelkületű igazi magyar embert.

A gyászbeszéd után ismét a Kossuth dalkör énekelt, majd közelek következett és aztán a koporsót visszatéve a gyászkoesira, megindult a gyászmenet a Kossuth-utcai temetőbe. A gyászkoesit koszorúk borították, melyek közül kivált a függetlenségi kör és a függetlenségi párt koszorúja. Az előbbi gyászfekete, az utóbbi nemzeti szalaggal. Gyönyörű, hatalmas koszorút küldött dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő. A koszoru nemzeti színű szalagján ez állott: *A magyar polgár mintaképének*. A koszoru másik szalagjára, mely fekete volt, ez volt rányomatva: *Kegyelettel Bakonyi Samu*.

A temetőben.

A Kossuth-utcai temetőben felesége sirja mellett földelték el B. Nagy János koporsóját. A nyitott sírnál a Kossuth-dalkör gyászéneke után dr. Kocsár Gábor a következő megható és igazán szívhez szóló bucsuztatót mondotta:

Tisztelt gyászoló közönség!

Mély fájdalommal és szívünk bánatos érzésével állunk meg e sir szélén. Igen! mert nekünk ma nagy halottunk van.

Ide jöttünk a temetőbe, a halottak országába, melynek siri esendjét csak időként zavarja meg a hátrahagyottak zokogása vagyis akkor, amidőn örökre eltűnni látjuk kedveseink kihült tetemeit a sírnak mélyében, vagy amikor a kegyelet és megemlékezés virágait hozzuk magunkkal, hogy feldiszhessük velök kedveseinknek sirhalmait.

A temetkezési helyiség tehát hangja a bánatnak, a fájdalomnak és a zokogásnak hangja.

Mi azonban, kik a megboldogultat szeretjük és tisztelni megtanultuk, nem zokogni jöttünk ide, mert a fájdalomnak és a bánatnak hangján kívül van még egy más hang is, mely itt az emberi élet utolsó pályafutásának eme végső állomásán ilyenkor megzendül; és ez a multnak emlékeiből és példáiból meritett lelkesedésnek hangja.

Itt ez a temető, hol nemesak egyszerű és igénytelen polgárok ezrei, hanem városunk nagyjai közül is számosan nyugosznak és várják a feltámadás óráját, az elhunyt férfiak mély eszményeinek és gondolatainak megismerésére tanít meg bennünket és arra int minket, hogy a nagyok emlékének mivel tartoznak az utódok.

A mai gyásznapi is ilyen, tisztelt gyászoló közönség, ide sereglettünk azért, hogy az elismerésnek és kegyeletnek hálás kifejezést adhassunk.

Mi tehát, kik téged ismertünk, nem siratni jöttünk ide, hanem azért, hogy a te

dicsőséged megörökítsük és hálánknak kegyeletes szavunkkal emléket emeljünk.

Kedves János bácsi! Mi ismertük a te puritán és tiszta lelkedet; nem vágytál soha a külsőségekben nyilvánuló dicsőítésre, hozzád illik tehát, hogy az elismerésnek alapkövét mi kegyeletes és hálás szavakban emeljük fel.

Hálával tartozunk mi neked, mint Debrecen város polgárának, hogy ezelőtt 33 évvel, 1876 november 14-én a honfiai erények, a magyar hazaszeretet, a demokratikus függetlenségi eszmék virágainak melegágyát, a debreceni függetlenségi-kört megalakítád; hálával és elismeréssel adózunk neked, hogy a körnek ügyeit, az első években egynehány évig mint alelnök, azután pedig éveken keresztül mint elnök — vagyis 33 éven át egész haláláig — fiatalos erővel és soha nem apadó munkakedvvel és ügybuzgósággal vezetted.

Zajtalan volt a böles vezetésed alatt teljesített munka, de áldásos és eredményes.

A kiesike magból terebélyes fa lett, mely maga alá fogadja ma már Debrecen város polgárságát és áldásos nyomokat hagy az, úgy a közművelődés mint a hazaszeretet terén, mert míg egyfelől a hírlapok, az általad megieremtett könyvtár, a napi érintkezés által, a közművelődést terjeszti, másfelől minden egyes alkalmat megragad, hogy a hazafiai erényeket, a hazaszeretetet fejlessze és erősítse.

Kedves János bácsi! Hátha aztán még a te hazafiai erőnyedet méltatjuk, itt már igazán úgy a függetlenségi párt, mint a függetlenségi kör, mint a függetlenségi kör mindegyik tagja leborul a te nagyságod előtt; mert te voltál az, aki Debrecen város középosztályú polgáraiban a hazafiai erények magasztos lángját égve tartod s azt elhamvasztani soha nem engedéd: ha a tiszta függetlenségi elvek zászlóbontás alá kerültek, ott voltál te az első közt és mint vezér, soha nem lankadó lelkesedéssel, önzetlenül harcoltál dicső elveinkért, szeretett hazánk önállóságáért és függetlenségéért: csak szavadat kellett felemelni, középosztályú polgáraink a te általad lobogtatott zászló körül foglaltak helyet, nem volt hatalom, mely mellőled és zászlód alól őket elvonszolhatta s az általad hirdetett törhetlen és alkuvást nem ismerő hazafias hittől eltántoríthatta volna.

Kedves halott! A nemes lélek már elszállt belőled, de mintha most is hallanánk imádat, melyet 1901 november 17-én az általad emelt kör templomában velünk együtt imigy közösen zengettél:

Hatalmas Isten! esdve kérünk.

Buzgó honfiak esdenek,

Oh add vissza függetlenségünk

S tedd boldoggá e nemzetet.

Kedves János bácsi! Isten veled, könnyű legyen nyugvóhelyed.

Kedves halott! Isten veled! Isten veled.

*

A gyászoló családdhoz nagyon sokan küldtek részvétlívratot. Távíratilag kondoleáltak dr. Thaly Kálmán és Csanak János képviselők is.

A városházáról.

Ajánlatok a rendőrruházatra. Ma telt le a városir endőrség és a szolgaszemélyzet ruházatának szállítására vonatkozó ajánlatok beadásának határideje. A cipők és esztrák szállítására a következők tettek ajánlatot: Moskovits Farkas és Társa Nagyvárad, Keresztenyi István, özv. Grünbaum Mór és Varkoj József Debrecen. A ruha szállításra a következők pályáztak: Beck Vilmos és fiai Pozsony, Szediák és Vámos Debrecen és Rosenthal M. utóda Budapest. A beérkezett ajánlatokat kedden délelőtt 9 órakor bontja fel a kiküldött bizottság.

Munkáskertek köréből. Szántó Győző a debreceni munkáskertek érdemes megalapítója beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben kéri, hogy a városól bérbevett földekre vonatkozólag a tanács a már meg-

alakult kertegyesületekkel kösse meg a szerződést, miután azok ugyanis maguk intézik már ügyeiket. A tanács azonban elutasította a kérelmet, miután az illető kertek még nem bírnak megerősített alapszabályokkal.

A vasuti átjáró megerősítése. A gázgyár melletti s a homokkertbe vezető vasuti átjárót az államvasut meg akarja erősíttetni. A munka folyama alatt tilos lesz az átjárón gőzgépeket s általában súlyos terhű kocsikat keresztül hajtani. A városi tanács mai ülésén intézkedett a szükséges tiltórendelet elkészítése és kiüggesztése iránt.

Megfelebbezett határozat. Ismeretes az a harc, mely Grausz Mór Simonffy-utcai háztulajdonos és a városi tanács közt folyt s amelyben az áruló-bódék játszó a főszerepet. — A tanács Grausz Mórt a lebontott áruló-bódék árának és az elmaradt bérjövdelemnek megfizetésére kötelezte. — Grausz ezen határozatot megfelebbezte. Az ügy ennek folytán a közigazgatási bizottság elé kerül s az fog benne határozatot hozni.

Ösztöndíjak. A város kezelésében álló ösztöndíjak közül a koronázási alapból két hatszáz és a Meszena-alapból egy hatszáz és két háromszáz koronás ösztöndíj kerül kiosztásra. A koronázási ösztöndíj ipari és művészeti termékek jutalmazását célozza, a Meszena-alap hatszáz koronás díja kezdő iparvállalat támogatására, a 300 koronás díjak pedig iparossegédek továbbképzésére szolgálnak. A díjak elnyeréséért már több kérvény érkezett a tanácshoz, de a tanács azokat ki nem osztotta, hanem elhatározta, hogy hirdetményt tesz közé s a pályázatok beküldésének határidejét augusztus hó 15-re tűzi ki.

Meggyilkolt dohánygyári művezető.

A szerető bosszúja.

Véres dráma a Csillag-utcán.

Debrecen, július 26.

Vasárnap délután a megannyi rémes drámának okozója, a szerelemföltés vérrózsákat ültetett el a Csillag-utca egyik szerény házában. Egy kőfaragó segéd agyonszurta annak az asszonynak a férjét, akivel éveken át bűnös szerelmi viszonyt folytatott. Az áldozat jobb sorsra érdemes ember, kinek becsületes munkában eltöltött élet derekán kellett ilyen gyászos módon elpusztulnia. A sors itélőkeze azonban sulytja a tragédia másik két szereplőjét is. Az asszonyt azzal, hogy mikor már már belátta, hogy könnyelműségében nagyon vétkezett és visszatért férjéhez, mikor könnyelmű szerelmi kalandja után rájött arra, hogy igazi boldogság csak a házi tűzhelynél található föl, akkor eláll az elhagyott szerető és véres kézzel feldulja remélt boldogságukat, az ártatlan férjet egy tőrdféssel ravatalra fekteti és ő reá pedig rázudítja a lelkiismeretfurdalás örökös keserűt. A gyilkost a földi igazságszolgáltatás fogja büntetni.

*

A véres dráma áldozata Kraft Szilárd 46 éves dohánygyári asztalos művezető. A gyilkos Mitráska Demeter 26 esztendő kőfaragó segéd. Mitráska szerelmes volt Kraft Szilárd 41 éves feleségébe, kivel viszonyt is folytatott. Az asszonyban az utóbbi hónapok alatt felülkerekedett a jobb érzés és szakítani akart a bűnös viszonyral. Mitráskában erre fel-

ébredt a szerelemfáltás. Bosszút akart állani volt kedvesén. De a véletlen a férjet vezette elébe és így ezt érte és pusztította el a szerelmében csalódott ember dühe.

* A gyilkosság előzményei.

A Csillag-utca 76. sz. házban történt a gyilkosság. Kraft Szilárd kolozsvári ember, akit ide s tova másfelé helyeztek Debrecenbe, ahol a dohánygyári asztalos műhely vezetője volt. Igen szorgalmas embernek ismerték.

Mikor még Kolozsváron laktak, felesége megismerkedett Mitráska Demeter kőfaragóval. Az ismeretségből szerelmi viszony keletkezett, még bedig a legbensőbb fajtából. Ot év óta tart ez a viszony, mely oly arányokban kerítette hatalmába Kraftné, hogy képes volt elhagyni az urát s egy évig Mitráskával együtt élt.

Az asszonyban július hó elején felülkekedett a jobb érzés. Belátta, hogy helytelenül cselekedett, mikor az urát elhagyta, ezért hazakészült Debrecenbe. Kraft visszafogadta házába a megtévedt feleséget s július hó elseje óta a Csillag-utcai lakásukban éltek.

Az asszony azonban félt Mitráska bosszúálló természetétől, ezért fent akarta tartani a látszatot vele szemben, hogy még mindig szereti és egymásra írta a szerelmes leveleket Mitráskának. A leveleket Mitráskának egy barátja közvetítette. Az asszony Kolozsvárra küldte a levelet az illetőnek, az továbbította Budapestre, ahol Mitráska dolgozott. A szerelmes fiatalember szentül meg volt győződve, hogy Kraftné Kolozsváron lakik és várta is vissza. Azonban a sors úgy hozta magával, hogy Kraftné a levelezést beszüntette és többé nem írt.

Mitráska ebbe nem nyugodott bele. Nap-nap után küldte szerelmes irásait, melyben kérte, hogy térjen vissza hozzá. A levélközvetítő barát végül megírta Mitráskának Demeternek, hogy Kraftné visszatért az urához.

A felfedezés kegyetlenül hatott Mitráskára. Elhatározta hamarosan, hogy véres bosszút áll. Mint maga említette a rendőrségen, napok óta csak egy gondolat járt az eszébe:

— Véres bosszút állok!

Napokig tervezgette a gyilkosságot. Végre abban állapodott meg, hogy tört vásárol és Debrecenbe jön, ahol végez a hűtlen asszonnyal.

Szombaton Mitráska kikapta a fizetését. Vasárnap reggel 8 órakor vonatra ült s délután 4 órakor érkezett meg a személyvonattal. Itt puhatólódzni kezdett, hogy Krafték hol laknak. A dohánygyárban adták meg az értesítést, hogy a lakás Csillag utca 76.

A gyilkosság.

Mitráska ész nélkül sietett ezután a Csillag-utcaára. Kraftné éppen a ház előtt állott s amikor meglátta Mitráskát, ráivalt:

— Minek jöttél ide? Ki hívott?

Mitráska szemrehányást tett Kraftnének, hogy becsapta, hogy hazudott neki.

Az asszony csak annyit szólt neki:

— Most már takarodj!

Ezzel sarkon fordult, bevágta a kaput s ment be a lakásába.

Mitráska nem elégedett meg ezzel a válasszal. Utána rohant az asszonynak, aki már el is érte lakása ajtaját. Ép a küszöbnél érte utól s karjánál vonszolta.

Kraftné sikoltozni kezdett, mire kirántotta Mitráska a belső zsebében elrejtett 40 centiméter hosszú törét. A gyilkoló szerszámot akkor forgatta meg a levegőben, amidőn Kraftné férje is megjelent az ajtóban.

— El innét gyilkos bitang, — kiáltozta Kraft.

— Segítsé, meg akar ölni! — sikoltozott az asszony s bemenekült a szomszéd lakásba és magára zárta az ajtót.

Mitráska ekkor dulakodni kezdett Krafttal s folyton azt hangoztatta, hogy szereti az asszonyt, akihez neki jussa van.

Kraft éppen ütésre emelte fel a kezét, amikor Mitráska a tört Kraft mellébe szurta.

A kétélű penge a szerencsétlen ember hátán jött ki. A vér hatalmas sugárban szökelt elő és Kraft eszméletlenül rogyott le a földre. Mitráska, mint a fenevad, mely vért szagolt, tovább dühöngött. A földön vérében fetrengő Kraft fejét félkezevel felkapta és másik kezével a tört óriási erővel a szerencsétlen ember fejébe akarta vágni. A zajra és kiabálásra figyelmessé lett házbeliek azonban ekkorára már betódultak a Krafték lakásába, hol a rettenetes eset lejátszódott és az egyik lakó, egy vasutas megkapta Mitráska kezében a tört és kicsavarta. A dühöngő embert nagynehezen megfékeztek és átadták az időközben előhívott rendőrnek, ki megkötözve bekísérte a bűnügyi osztályra.

Vallomás a halálos ágyon.

Csakhamar a helyszínre érkeztek a mentők is. Megvizsgálták Kraftot, akin rendkívül súlyos sérüléseket találtak. Össze volt teljesen vagdalva a jobb keze is, ami körülbelül onnan származott, hogy a dulakodás hevében Kraft a tör után kapkodott és annak éles hegye össze vissza hasogatta kezét. A kórházban, amikor sebeit bekötötték Kraft magához tért. Akkor Budaházy Jenő rendőrfogalmazó kihallgatta. A súlyosan sérült ember el-cseszkő hangon mondta el, hogy Mitráskát 1904. év óta ismeri. Ekkortáiban Kolozsvárott az ottani dohánygyárban volt alkalmazva. Feleségének szatócs üzlete volt. Szembe lakott vele Mitráska, ki csakhamar legyekedni kezdett az asszony körül, 1908. év április havában megtudta, hogy felesége megcsalja és Mitráskával szerelmi viszonyt folytat. Kérte az asszonyt, hogy legyen tekintettel felnőtt gyermekeire, a 10 éves Lipót nevű fiugyermekre s a 16 éves Juliskára és hagyjon fel a bűnös viszonyt. Ez azonban vajmi keveset használt, úgy, hogy tavaj novemberben áthelyeztette magát Debrecenbe. Az asszonyt otthagya gyermekeivel együtt. Kraftné azután dacára annak, hogy törvényesen nem volt elválva férjétől, összeállott kedvesével, Mitráskával, akivel közös háztartásban élt. Közben Kraft Debrecenből folyton levelezésben állott gyermekeivel és e levelezés révén kibékült az asszonnyal, ki most július 24-én lejött Debrecenbe az urához és attól kezdve a végzetes merényletig gyermekeikkel együtt békeségben együtt laktak. Vasárnap este hét óra tájban — mondotta vallomásában Kraft — dult ábrázattal egyszerre csak váratlanul berontott a házba Mitráska. A feleségemmel váltott egy pár szót, mire a feleségem ijedten bemenekült a szomszéd szobába. En erre erőlyesen rászóltam, mire Mitráska rám támadt és ezt ordította:

— Semmi közöd ehez az asszonyhoz.

Ő az enyém.

Ebből szóváltás keletkezett. A veszekedés közben én beléptem a konyhába. Mitráska utánam jött, feayegetni kezdett, majd előrántotta a nadrágzsebéből a tört és többször felém szurta. Az egyik szurás mellemen talált. Ettől kezdve nem tudok semmit, valószínűleg elvesztettem eszméletemet.

Kraft vallomását rögtön jegyzőkönyvbe foglalták. Pár pere múlva azonban a nagyfoku gyengeség lepte meg, hogy még a nevet, sőt még a nevet helyettesítő keresztnevet

sem tudta a jegyzőkönyv alá jegyezni.

Ettől kezdve folyton súlyosabbá vált állapota. A tördőfés a tüdejét szurta keresztül. Ejszaka belső vérzés vette elő és a szerencsétlen nagy kinok között hajnali három órakor szörnyű kinok között meghalt. Az ügyészség rendelkezése a hullát felboncolták.

Kraft Szilárdné.

A gyilkosság ügyében a rendőrség egész éjjel és ma délelőtt folytatta a vizsgálatot. Budaházy Jenő rendőrfogalmazó még vasárnap este megtartotta a helyszíni szemlét, ma reggelre pedig beidézte a bűnügyi osztályra Kraft Szilárdné, ki elhizott, hervadt arcú asszony. Az izgalmak rendkívül megviselték. Sirva felelt a rendőrfogalmazó kérdéseire. Sirva ismerte be, hogy Kolozsvárott tényleg közös háztartásban élt Mitráskával. Gyermekeiket, kik állandó levelezésben voltak édesapjukkal, magánál tartotta. Férjével gyermekeire való tekintettel ez év április havában sűrű levélváltások után kibékült. De nem mert egyszerre szakítani Mitráskával, hanem egy furfangos tervet eszelt ki. Rábirta, hogy menjen fel Budapestre, keressen ott munkát, vegyen ki számukra lakást és majd ő is utána fog menni. Mitráska május elsején felment Budapestre és ott lépett alkalmazásba. Közben levelezett az asszonnyal, ki azonban mindig talált valami kibuvót, hogy Pestre utazását elhalassza. Július 4-én pedig lejött Debrecenbe gyermekeivel és férjéhez költözött a Csillag-utcai házba.

Ettől fogva nem is írt levelet Mitráskának. Most mikor vasárnap Mitráska váratlanul Debrecenben termelt és felkereste őket Csillag-utcai lakásukon, őt éppen a kapuajtóban találta. Heves szóváltás fejlődött ki közöttük. Megsejtette, hogy Mitráskának véres szándékai vannak, azért amikor Mitráska már nagyon heveskedett, ő beszaladt az udvarra és a szomszédja lakásába menekült. Ekkor Mitráska beakart menni az ő lakásukba, de itt a konyhaajtóban szembe találta magát a férjével.

Ezeket tartalmazza nagyjában az asszony vallomása. A gyilkosság részleteire nézve ő nem tudott felvilágosítást adni, mert a lakásból nem mert kijönni, nehogy Mitráska őt is megtámadja.

A gyilkos.

Mitráska Demeter közönséges arcú veres bajszú fiatalember. Különös fényben égő szürke szemei nem sok jó tulajdonságot árulnak el. Mikor a gyilkosság után a rendőrök a bűnügyi osztályra behozták, nagyon kiabált. Kissé ittas is volt. Reggelre valamennyire lecsillapodott. A kihallgatását végző rendőrfogalmazónak nyugodtan felelt. „Kraftot nem akartam büntetni, az asszonnyal akartam végezni, mert csuffá tett” mondotta. Vallomása többi részeiben megfelel a Kraftné által előadottnak.

Mikor kihallgatását befejezték, a rendőrfogalmazó csak ekkor mondotta, meg neki, hogy Kraft meghalt a kórházban. A gyilkos erre keserves zokogásba tört ki, minden izében reszketett, majd pedig így kiáltott fel:

— Mi ketten vagyunk áldozatai annak az asszonynak.

Mitráskát délután öt órakor átkísérték az ügyészség fogházába. Több ügyész szándékos emberölés címen rendelte el letartóztatását.

UJDONSÁGOK.

— **Katonai előkelőség Debrecenben.** Vasárnap este hét órakor Debrecenbe érkezett Matties K. tábornok Safaresik J. főhadnagy kíséretében. Ma kiment Hadháza, az ottani gyakorlatok megszemlélésére. A tábornok visszajövet pár napig fog Debrecenben maradni.

— **Ünnepély a munkáskerttelepen.** A „Déliab” munkáskerttelepen tegnap délután tartott térszene valóságos kerti ünnepélylyé nőtte ki magát. Bár a kezdet idő-

pontja 5-6 óra között volt hirdelve, a kora délutáni szokatlan forróság dacára is már 4 órakor sűrű tömegben hullámozott a közönség és néhány száz főre menő vidám gyermekesereg a kertek körül. Valamivel 5 óra után rázendített Schiller János karmester vezetése alatt az „Egyetértés“ zenekara. A kitűnő betanultsággal előadott opera részletek és klasszikus darabok ugyan csak a közönség kisebbik részének szívéhez férközni, de annál nagyobb tapsvihar követte a helyi-közeli felhangzó magyar nótákat. Közel 600 főnyi tömeg nyüzsgött a „Déliab“ telep árnyas terén százakra menő gyermekesereggel tarkítva, kik között a szóke, barna, göndörfürtű, borzas, pufók apró nép a eszemőtől a bakfiskorig mindenféle fajával bőven képviselve volt. Ez a tömeges érdeklődés az „Egyetértés“ zenekar ama szép céljának munkálására, hogy a klasszikus zenét népszerűsítse, szintén hálás területét mutatja be a munkáskerteket, ami egy újabb ok arra, hogy e munkáskerti törzének rendszeresítsenek.

— **Átutazó német diákok.** Két érdekesen öltözött turista keltett ma délelőtt feltűnést Debrecenben. August Loice és Robert Woldert drezdai diákok voltak az illetők, akik hosszabb utra indultak tanulmányozás céljából s a nagy Hortobágy hire Debrecenbe is elhozta őket. Meglátogatták a polgármestert s tőle információt kértek. A diákokat a polgármester szívesen fogadta, információkat adott nekik s rendelkezett afelől, hogy a mátai biztos a Hortobágyra kiránduló vendégeket kellő szeretettel fogadja. Az érdekes két utazó a déli vonattal kiutazott a Hortobágyra.

— **Országos Lawn-Tennis Verseny Debrecenben.** A Debreceni Tornaegylet folyó 1909. évi szeptember hó 3-5. napjain rendezi először országos lawn-tennis versenyt. Versenyszámok: 1. férfi egyes verseny Debrecen sz. kir. város bajnokságáért. Debrecen sz. kir. város vándordíja, melynek elnyerése 3 egyáltalán győzelemhez van kötve. Elsőnek, 8 nevezés esetén a másodiknak és 12 nevezés esetén mindkét harmadiknak tiszteletdíj. Nevezési díj 10 korona. 2. Hölgy egyes verseny Debreceni Tornaegylet bajnoksága. 6 nevezés esetén első és másodiknak tiszteletdíj, kevesebb nevezés mellett elsőnek tiszteletdíj, másodiknak ezüst plaque. 3. Férfi páros verseny Hajdúvármegye bajnoksága. 6 pár nevezése esetén első és második, 12 pár nevezése esetén mindkét harmadik párnak tiszteletdíj. 4. Vegyes páros (nyílt verseny). 6 pár nevezése esetén tiszteletdíj első és második párnak, kevesebb nevezés esetén elsőnek tiszteletdíj, másodiknak ezüst plaque. 5. Férfi egyes hendikep. 8 nevezés esetén első és másodiknak, 12 nevezés esetén mindkét harmadiknak tiszteletdíj. 6. Férfi páros hendikep. 8 pár nevezése esetén első és második párnak, 12 pár nevezése esetén mindkét harmadiknak tiszteletdíj. Nevezési díjak a 2-6. versenyszámokban szemlényként 5 korona.

— **A Petőfi-dalkör záródokja.** A Petőfi-dalkör segesvári útjára újabb a következő adományok érkeztek: dr. Varga Lajos 100 korona, Debreceni első takarékpénztár 20 korona, Alföldi takarékpénztár, Debreceni kölesönös segélyező egyesület, Hajdúmegyei népbank, Polgári takaré- és segélyszövetkezet, Közgazdasági bank, Általános takarékpénztár, Debreceni hitelbank, Korona takaré- és hitelintézet, Központi bank, Bankegyesület részvénytársaság, Komlóssy Arthur 10-10

korona. A dalkar elnöksége lapunk útján mond köszönetet a lelkes adományozóknak s kéri városunk hazafias közönségének ismételt szíves támogatását. — Ez alkalommal megemlítjük, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur — tekintettel a dalkör hazafias, nemes törekvéseire, a segesvári utra félúru vasuti menetjegyet engedélyezett.

— **Apósának gyilkosa.** Kegyetlen gyilkosságról ad hírt szováti tudósítónk. Czövek Lajos hajdusováti 40 éves fuvaros állandóan viszályban élt a feleségével. A békés egyetértés nem volt meg közöttük. Folyton veszekedtek. Tegnap is valami jelentéktelen dolog miatt pereltek egymással. A férj nagy patáliát csapott s a kiabálását a szomszédban lakó apósa, Tóth Bálint kerékgyártó mester is meghallotta. Az ötvenhat éves öreg ember átment hozzájuk s esítítani kezdte haragos vejét. Czövek Lajost ez még jobban dühbe hozta. — Mit avatkozik maga a mi dolgunkba, — támadt rá Tóth Bálintra, aki természetesen a leányának fogta pártját. Czövek Lajos mind mérgebb és mérgebb lett s az apósa közbelépése utoljára is anynyira felingerelte, hogy felkapott egy fardat s azzal Tóth Bálintot úgy fejbe vágta, hogy az menten szörnyet halt. — A esendőség rögtön tudomást szerzett az esetről s letartóztatta a gyilkos vót. Czövek Lajos már ekkorára lecsillapult és sirva ismerte be tettét.

— **Gyermekek szerencsétlensége.** Egyszerre két olyan szerencsétlenségről is számol be a napi krónika, amely gyermekekkel történt fürdőzés közben. Mindkét esetben pedig halálos kimeneteli szerencsétlenségről. Az egyik eset Nánáson történt tegnap délután. Czeglédy Imre 11 éves gyermek a város alatt levő, vízzel telt kubikgödörben fürdött. Közben mélyedésbe jutott, a víz alá került és megfuladt. Holtan huzták ki az iszapos gödörből. — Az elsőhöz teljesen hasonló a másik eset. Debrecenben a Tóth István-féle téglagyár közelében levő kubikgödörben tegnap délután három gyermek lubickolt nagy vígan, pajzánkodva. Egyszerre a gyerekek közül a legkisebb eltűnt, a víz alá merült. Mire kimenthették volna, már megfuladt.

— **Baumann marad.** Amint örömmel értesülünk, sikerült az Arany bika mulató igazgatóságának Baumann Károlyt további vendégszereplésre megnyernie. Baumann tehát még e hó végéig mulatja a publikumot s kitűnő új műsora bizonyára zsufolt házakat hoz. A mulató jelenlegi pompásan és szerencsésen összeállított műsorában, melyet az Igazgatóság pár új számmal már is felfrissített, még e héten gyönyörködhetik közönségünk. Előadás után lelkes hangulatban tódul ki a közönség a mulatóból, honnan Rácz Károly muzsikája esalogatja a Bika kávéházba a szórakozni vágyókat.

— **Ugy megütöttek, hogy megnémul.** Ilyés Sándor napszamos emberrel történt ez a különös szerencsétlenség. Ilyés tegnap délután a Bihari-telepen, a Marsalkó-féle vendéglőben pityizált. Ugyanott borozott Benke János napszamos is. A két ember ivászat alatt szóváltásba elegyedett s az összetűzés hevében Benke egy kezeügyébe került söröspalackkal úgy ütötte főbe Ilyést, hogy eszméletlenül terült el az ivó padlózatán. A szerencsétlen napszamos az ütés következtében szenvedett súlyos sérülésével úgy kellett hazaszállítani lakására, hol órákig

nem tért magához, — mikor végre vissza is nyerte eszméletét, beszélni nem tudott. Sőt a hosszas orvosi kísérletezésre még ma is csak értetlenül dadog. Az orvosok attól tartanak, hogy teljesen megnémul. Verekedő napszamos társa ellen a büntető hatóság megindította az eljárását.

— **Az iparos tanonciskola felügyelőbizottsága** tegnap délután három órakor ülést tartott. Folyó ügyeket intéztek el.

— **A Petőfi-dalkör estélye.** Kedélyes estélyt rendezett a Petőfi-dalkör vasárnap este a kör saját helyiségében. A nagyszámú megjelenő fényes közönség nagy élvezettel hallgatta végig a sikerülten összeállított programot. A műsor után vacsora következett, melynek egyedüli fogása volt a bográcsban főtt gulyás. A vacsora után táncra kerekedtek a párok s a hajnali órákig mulattak együtt.

— **Visszaélés iskolakönyvekkel.** A debreceni könyvkereskedők bocsájtották ki az alábbi figyelmeztetést: Szülők és tanulók figyelmébe. Tudomásunkra jutott, miszerint több fővárosi antikvárius hangzatos körlevelekkel arra csábítja a tanuló ifjúságot, hogy tankönyveiket náluk szerezzék be. Ova intjük saját érdekükben is a m. t. Szülőket és tanuló ifjúságot, miszerint ne üljenek fel ezen hangzatos reklámoknak, mivel eltekintve attól, hogy drágábban fizetik meg a könyveket, mint a helybeli könyvkereskedőknél, amellelt rendszerint régi kiadású nem használható könyveket kapnának, amelyeket igéretük dacára sem eserélnék vagy vesznek vissza, ezenkívül az idehozatali, és visszaküldési költségeket is a rendelőnek kell viselnie. A helybeli könyvkereskedők csakis a legújabb kiadású tankönyveket vesznek meg és adják el, akik azokat esetleges meg nem felelés esetén készséggel becsereleik. Aczél Henrik, Antalfy József, Csáthy Ferenc, Hegedűs és Sándor, Szabó István könyvkereskedők.

— **Uj kesztyűs és kötszerész üzlet.** Bátorokodom a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, Nagy András urtól hol 3 évig a kötszerészeti osztály vezetője voltam — kiléptem és a Piac s Sent-Anna-u. sarkán levő házban aug. 1-én üzletet és műhelyt nyitok, ahol a jelenkor legjobb sérvkötőit, haskötőit, támgépeit, egyentartóit, suspenszióriumait, mülábat, műkezeit stb. önállóan készítem. Bátorokodom megjegyezni, hogy 4 évig a külföld elsőbb specialistáinál dolgoztam és mint köpzett műkötszerész azon szándékkal jöttem haza szülővárosomba, hogy itten a külföldön szerzett tanulmányaim érvényesítése által a nagyközönségnek hasznára legyek. Ennélfogva tisztelettel kérem a nagyérdemű közönséget, miszerint üzletemet nagybecsű pártfogása által igénybe venni szíveskedjék. Üzletemben állandó raktárt tartok a legjobb minőségű kesztyűkben orvosi kötszerekben különlegességekben s betegápolási cikkekben. Elvem a lelkiismeretes kiszolgálás. Kiváló tisztelettel Vitárius Sándor, orvosi műkötszerész s kezyűs mester. Egy tanuló fölvetetik.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Kraft Szilárd r. kath. 44 éves, Pongor Irén ref. 6 hónapos, Veress Sándor ref. 76 éves, Kozák Ferenc ref. 2 napos, özv. Horváth Andrásné ref. 79 éves, Kiss János g. kath. 7 hónapos, Bagi Gergely ref. 3 hónapos, Demjén Juliánna ref. 2 hónapos, Feldmann N. izr. 15 perccet élt, özv. Fülöp Károlyné r. kath. 59 éves, Székely Imre ref. 19 hónapos Heisler Malvin izr. 1 hónapos, Szecser Erzsébet ref. 2 éves.

— **Köszönetnyilvánítás.** Miudazon igen tisztelt rokonok, ösmerősök, jó barátok, a függetlenségi kör és a párt, a Kossuth-dalárda közreműködő tagjai, valamint a n. é. közönség azon tagjai, kik felejtethetetlen jó apánk, szerető testvér és jó rokonunk, néhai B. Nagy Jánosnak f. hó 25-én történt végtisztesség-

tételén való megjelenésök által mérhetetlen fájdalmakat enyhíteni szivesek voltak, ez uton mondunk hálás köszönetet. Debrecen, 1909 július hó 27. A gyászoló család.

— Befőzéshez duplavastag pergament (hólyag) papír kapható Thaisz Arthur papirkereskedésében.

— Mentze Henrik áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejdíszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott árak mellett kaphatók.

— Virágcsokrok és koszorúk izlées kivitelben Paczelt Jánosnál készülnek. Piac-utca 28. sz. a.

LEGUJABB.

Óriási tűz a fővárosban.

Budapest, július 25. A külső Váci-uton lévő Schlieth-féle gépgyárban ma óriási tüzvész pusztított, mely elpusztította a telep hat nagy épületét. A tűz délután két órakerkeletkezett. Az igazgatósági épület kátrányteteje a nagy melegtől kigyuladt. A tűz gyorsan átragadt a többi épületre is. Kivonult a főváros egész tüzoltósága, de a pusztító elemmel kezdetben nem bírtak. Négy óraker mind a hat épület teteje beszakadt. A gyárban a tűz keletkezésekor javában folyt a munka. Óriási pánik tört ki. Az oltást nagyban megnehezítette az a körülmény hogy a gyárat óriási néptömeg állta körül, melyet még lovasrendőrök sem tudtak szétoszlatni. *A tüzesetnek egy halottja és huszonöt sebesültje van. A sebesültek közül hat haldoklik. A kár meghaladja az egymillió koronát.*

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 26.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. — Lanyha irányzat mellett 18000 métermázsa került forgalomba 30 fillérrel olcsóbb árakon. Egyéb gabonaneműek közül rozs 15 fillérrel olcsóbb, a többi nyugodt. Idő: meleg.

Buza októberre	13'46—47
Buza áprilisra	13'75—76
Rosz októberre	9'81—82
Zab októberre	7'65—66
Tengeri júliusra	0'00—00
Tengeri augusztusra	7'86—87
Tengeri májusra	7'08—09
Repece augusztusra	13'85—14'95

Szerkesztői üzenetek.

B. K. Nagyenyed. Várjuk a cikkeket.

Dr. K. A. Szeged. A könyveket megkaptad?

A „DEBRECZEN“
szerkesztősége és kiadóhivatala
Degenfeld-tér 2. sz.

Az „URANUS“ mai műsora.

Két óras előadás. Ma, kedden, este pont fél 9 órai kezdettel kétóra hosszát tartó előadást rendez az Uranus színház. E nagyszabású előadásra kerül színre Debrecenben először: Hízmesterék ezüst lakodalmi című bohózat ujdonság. Nem volt még mozgóképben ehhez hasonló, nagyszerű bohózat nem nevéttette még meg egy kép sem annyira a közönséget, mint éppen ez a szenzációs sikerű ujdonság. Itt először kerül színre, azonkívül Shakespeare nagyszerű színműve: Cleopatra s a moziban ma ismerhetjük meg gyönyörű, színes, természet után készült felvételben a panama kalapok gyártását. E képeken kívül egész sereg ujdonság van műsoron s hogy az előadás kifogástalan s remekül szórakoztató legyen, felépnek Luggini 8 kaukázusi akrobata kecskéjével s a The Revells komikus nyújtótornászok is. A diszeladás nagyszerű műsora pedig itt következik:

1. **Petroleum robbanás Párisban** (1909 március hóban.)
2. **A rossz gyám.** (életpép.)
3. **Ezüst lakodalom a házmesteréknél.** (Óriási bohózat.)
4. **Sárga veszedelem.** (Látványosság.)
5. **Miss Luggi** utolsó előtti föllépte 8 kaukázusi akrobata kecskéjével.
6. **Cleopatra.** (Színmű, Shakespeara után.)
7. **Panamák gyártása.** (Színes természeti felvétel.)
8. **Kedvenoz baba.** (Bohózat.)
9. **The Revells** komikus nyújtótornászok föllépte.

Előadás kezdete este pont fél 9 óraker. — Két óras előadás.

Helyárak mint rendszeren.

— Kedvezményes-jegy ma nem érvényes. —

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

— Még mindig nem lát okokat, melyeknél fogva tegnapi véleményét megmáshatná? Gyors távozása ezt jelenti-e?

— Fájdalom, kitalálta Playmore ur. Meglehet, ha idősebb leszek, bőlebbben cselekszem. Addig azonban csak elnézését remélhetem, ha még mindig vakon tovább hibázom, saját belátásom szerint saját utamat követve.

Nyájasan mosolyogva kezemet megveregette, — azután egyszerre megváltozott és komolyan és figyelmesen rám tekintett, mielőtt újból megszólalt volna.

— Távozása előtt ez az utolsó alkalom, melyen kegyeddal e tárgyról beszélhetek — mondá — Nyíltan szólhatok-e?

— Oly nyíltan, mint akarja, Playmore ur! Bármit fog mondani, csak növelni fogja a hálát, melyre szívessege kötelezett.

— Kevés mondani valóm van, kedves Eustacéném — de e kevés óvatosság egy szavával kezdődik. Tegnapi azt mondta nekem, hogy midőn utoljára meglátogatta Miserrimus Dextert, egyedül ment oda. Ne tegye ezt többé. Vigyen magával valakit.

— Tehát azt hiszi, hogy valami veszély fenyeget ott?

Nem a szó közönséges értelmében. Csak azt hiszem, hogy egy barátnak hasznát veheti annyiban, hogy Dexter merészségét kellő határokon tartsa, miután ő a világ legszemtelenebb embere. Azután, ha esetleg ismét valami emlékezésre méltó szó vagy tett adná elő magát Dextert részéről, egy barát igen értékes lehetne, mint tanu. Ha ön volnék, mindenesetre magammal vinnék oly tanut, ki jegyzeteket csinálna, — de persze, én ügyvéd vagyok s az én mesterségem követeli,

hogy csekélységekől nagy dolgot csináljak. Csak annyit engedjen mondanom — menjen kísérelve, ha legközelebb meglátogatja Dextert s vigyázzon magára, ha Beaulyné forog kérdésben.

— Vigyázzak magamra? Mit ért ön ez alatt?

— A tapasztalás kedves Eustacéném, jó szemet adott az emberi természet kis gyöngeségeire nézve. Kegyed, egészen természetesen, hajlandó Beaulynéra féltékenykedni; ennek következtében e pontra nézve nincsen józan eszének teljes birtokában, ha Dexter e nőt használja fel elvakítására. Szabadabban beszéljek, mint kellen?

— Semmi esetre sem! Nagyon lealázó tény, hogy féltékeny vagyok Beaulynéra. Híuságom iszonyuan szenved, ha erre gondolok. De józan eszem a meggyőződésnek enged. Mondani merem, hogy igaza van.

— Rendkívül örülök, hogy legalább egy pontban megegyezünk, — felelte szárazon. — Még a fölött sem esem kétségbe, hogy sikerülni fog kegyedet azon sokkal komolyabb ügyre nézve is meggyőzödtetni, mely köztünk vitára adott alkalmat. S mi több, ha akadályokat nem gördít utamba, Dextertől magától várom a segítséget.

Ez fölbresztette kíváncsiságomat. Mikép segíthetett neki Miserrimus Dexter akár ebben, akár másban, az túlhaladta felfogásomat.

— Kegyed Dexternek ismételni szándékozik mindazt, mit Beaulyné felől Lady Clarindától hallott, — folytatá — S kegyed azt hiszi, hogy Dextert leveszi a lábáról, ha mindazt hallja, mi kegyedre oly rendkívüli benyomást tett.

(Folyt. köv.)

M. kir. államvasutak üzletvez. Debrecenben.

23,316—1909. sz. II. oszt.

Pályázati hirdetmény.

A Debreczen állomáson levő postaépületnek két, összesen 269 m² alapterületű földszintes szárnyval való bővítésével, a jelenlegi összesen 382 m² alapterületű földszintes szárnyak emeletesre építésével és az egész épület megfelelő belső átalakításával kapcsolatos alábbi minták u. m.:

- a) a bontási, föld, kőműves elhelyezési és cserépfedő,
- b) kőfaragó,
- c) ács,
- d) asztalos, lakatos, üveges és mázó,
- e) vas és végül
- f) bádogos, munkák előállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kelőleg kiállított és felbélyegzett ajánlatok legkésőbbben 1909. évi augusztus hó 6-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

A fent felsorolt egyes munkacsoportokra külön-külön teendő ajánlat.

A tervrajzok, a szerződési tervezet és a feltétfüzetek a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségénél Debreczenben Piac-u. 18. sz. II. emelet 19. sz. a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott a pályázati feltételek az ajánlati szöveg és az ajánlati költség-számítások munka csoportonként kettő koronáért megszerezhetők.

A tervek és egyéb iratok posta útján el nem küldetnek, a pályázati feltételeket, az ajánlati mintát és költség-számításokat pedig csakis az összeg előzetes beküldése után küldi meg az üzletvezetőség.

Bánatpénz fejében legkésőbbben f. évi augusztus hó 5-én délelőtt 11 óráig az ajánlati végösszeg 5 százaléka teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

Debrecen, 1909 július hó.

Az üzletvezetőség.

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertára és gyógyszerészeti műlaboratoriuma.
DEBRECZEN, Főpiac 31. szám alatt
a városházzal szemben.

Bel- és külföldi gyógyszer-különlegességek,

a naponta felmerülő

hasonszenvi gyógyszerek, kötszerek, szépítő szerek.

➔ Gyógyszerujdonságok legnagyobb raktára ➔
DEBRECZEN és vidékére.

18

Donogán és Somossy
Debreczen,
Kistemplom-bazár.

Mosó kelme ujdonságok!!
Zefir, Batist, Ottomán-
vászon, Kreton, Voile
de laine
óriási raktára!!

17

A cséplés kezdetén

ajánlok: gépolajzókat, tömitéseket,
I. rendű gépsziját.

buzaminóság mérő és egyéb mér-
legeket, általában minden gépészeti
cikket

Sesztina Lajos

vaskereskedése DEBRECEN
23 Piac-utca 23. szám alatt.

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők
berendezését, javítását, évi
jókarban tartását, úgy hely-
ben, mint vidéken legjobb
anyaggal, legolcsóbban esz-
közül

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és
villamos-szerelési vállalat. — Csillárok,
ivlámpák, villamos motorok, szellőzte-
tők, dinamok állandó nagy választékban.
Raktáron tartom a legjobb gyártmányu
Wolfram és Osmium égőket.

A bőr ápolása kötelesség az egészség ér-
dekében s erre legalkalmasabb szer a

MOLLITERGIN,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőr-
nek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszin-
ben játszó fehérségét. Megszünteti a
kőzörösséget. Az eldurvult, kirepedezett
és szélkifujta arcot vagy kezet a leg-
rövidebb idő alatt fehérré és puhává
teszi! Poudre alá is igen ajánlható!
Hatása gyors és biztos. Mint bőrápoló
szer páratlan. Teljesen fémmentes és ár-
talmatlan. Egy üveg MOLLITERGIN
ára 1 K. — Készítő helye s főraktára

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertára a „KIGYÓ“-hoz
Debreczen, Főpiac 31. sz. alatt,
a városházzal szemben.

➔ Legrégibb épületüvegezési és képeretkezési vállalata ➔

Blattner Gyula

Főtér 69., Megyeházzal szemben.

Alapított 1801.

Telefon 468. sz.

Építkezések beálltával ajánlja magát új és ó épületek, kirakatok
beüvegezésére, melyekhez állandóan nagy raktárt tartok minden-
nemű üvegtáblákból.

Gyors és pontos kiszolgálás,
jutányos árak. Költségvetések
kivánatra díjtalanul. Állandó
nagy raktár mindennemű kész
ablakokban, ugyisintén képeretekben, stb.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatalt felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debrecen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tartsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Mégegyszer”, „Béla”, „Carmen”, „Ilona”, „Kalmán”, „Csak mindig”, „V. Z.”, „D. H.” jeligére.

100 korona havi fizetésért elvállalok könyvelésben visszamaradt munkákat, leveleket „György” jeligére.

Tegnap este a színház előtt elejtette a napernyőjét, udvariasságból fölvettem, de zarba jött m és elfeledtem bemutatkozni, kérem legyen szíves „Idális” jeligére postestante tudatni, hogy ösmerhetném meg.

Ajánlat.

Kiadó lakás, Kossuth-u. 15. 2 szoba konyha aug. 1-ére.

Izléses virágcsokrok a legszebb kivitelben Paczelt Jánosnál készülnek.

Használt és új boros hordók minden nagyságban eladók, Péterfia 76. sz.

Kapukulcsot és mindenféle lakatos munkát gyorsan készít Juhász István műlakatos műhelye. Kazinczy-u. 2.

A csépléshez szükséges gépszijak I. rendű minőségben Sesztina Lajosnál kaphatók.

Szépe Lajos uri-divat üzletében Kossuth-utca 6. napernyők minden árban.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni Debrecen Bádógos-u. 1.

Gramofon és lemezajándékok raktára Molnár Testvéreknél Egyház-tér 3.

Aromás és zamatos pörkölt kávék kaphatók Félégyháznál. Villanyüzemű kávé pörköldé a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok.

Mosóhelme ajándékok óriási raktára Donogán és Somossynál.

Egy üveg Mollitergin 1 kor. Mihalovits Jenő gyógyszerárában Főpiac 31.

Blatner Gyulánál főtér, megyeházzal szemben, képek keretezése a leggyorsabban készülnek.

Ananász kajszinbarackot lekvárnak vagy befőzésre, öt kilós postakosárral 3 kor. 50 f-ért szállít Gyümölcskivitel, Keeskemét.

Több kitűnő írógép, alig használtak eladó 200 koronáért és feljebb, cím a kiadóban.

Kereslet.

Négy középiskolát végzett fiu tanulónak felvétetik, Csáthy Ferenc könyvkereskedésébe.

Segéd és tanulók fizetéssel fölvetetnek Balogh M. J. fűszer-üzletében, Debrecen, Hatvan-u. 15.

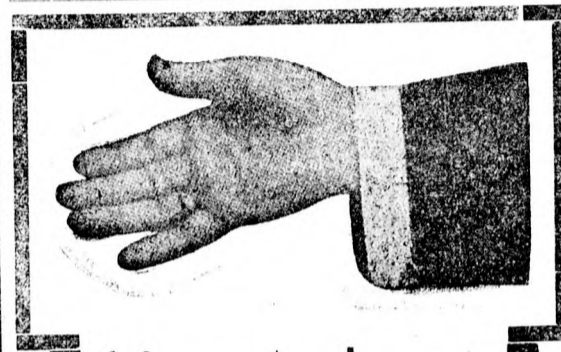
Eladás.

Érmelléki hegyi bor, nagymennyiségben eladó. Csapó-u. 27.

Bihar-Diószegen közel a vasúthoz, 6 hold bőtermő szőlő teljes berendezéssel, pince és egyéb mellékhelyiségekkel eladó, bővebb felvilágosítás lapunk kiadóhivatalában.

Boros hordók minden nagyságban báró Györffy Miklósnál kaphatók Nap-u. 14.

Egy írógép asztal 25 koronáért zárós fiókkal eladó.

A kezemet adom rá,

hogy Ön igen nagy üzletet fog csinálni, ha fel-

használja a

„DEBRECZEN”

bármely hirdetési rovatát, Lapunkat nap-nap után TÖBB EZER EMBER OLVASSA, az ügyes reklámnak tehát biztos sikere van.

Hirdetések szövegezését kívánatra díjtalanul elvállalja a kiadóhivatal, csak kérje a 412. sz. telefont.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budal kékfestő voálok cosmanosi savannak, judisch faulard, batiszt, atlasz szatin 120 cm. széles sima szines francia batisztok, himzett és aszur batisztok, angol zefirek és szerb vásznak

Legolcsóbb szabott árban kész női ruhák és bluzok himzett batisztban.

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debrecen, Rózsa-u. I.

Alapított 1842. évben.

622—1909. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 1042/2—1909. számu végzése folytán közhírre tétetik, miszerint „Szilvántia” szilágysomlyói hitel és ipénztár részére 18,750 korona tőke, ennek 1908. évi október 3. napjától számítandó 8% kamatai 3% kötbér 56,250 korona után október 3-tól 1909 április 31-ig 3198 százalék kamat a fizetett összeg betudásával és az eddig összesen 229 kor. 16 fill. perköltség erejéig 1909. évi apr. 1. bíróság le- és felülfoglalt és 8940 koronára becsült butorok, zongora, szőnyegek és egyéb ingóságok 1909. évi augusztus hó 3-án d. e. fél 11 órakor kezdetét veendő és Debrecenben, Széchenyi-u. 42. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debrecen, 1909. évi július hó 3-án.

Bódogh Zs.
bírói kiküldött.

Nyári idényre

olcsó árakon ajánl

Angol Jefirt, francia Batiztot, fehér és szines ruhavásznat

mosó és gyapju Dalaint borduros mosó árut hazai gyártmányu fehérneműeket, kartonokat férfi és női keztüket és barisnyákat, Siffon vászon és asztalneműket nyári takarót és paplanokat.

Napernyők minden árban.

SZÉPE LAJOS

női divatüzlete DEBRECEN, Kossuth-utca 6. sz.